

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 29 (1958) 1995 m. rugpjūčio mėn. 1 d.

Eina 40 Metus.

Melbourne

SPAUDOS VAJUS

Australijoje rugpjūčio mėnuo yra skirtas katalikų spaudos vajui, kad galėtume prisiminti savo pareigas spaudai ir paremti savąjį laikraštį. Mes, Australijos lietuviai galime pasidžiaugti, kad tik keletas tūkstančių čia gyvenančių lietuvių sugebame leisti katalikišką savaitraštį „Tėviškės Aidai“, ko nesugebėjo padaryti daug gausingesnės šio krašto vyskupijų bendruomenės.

Spauda yra mūsų kultūros barometras ir geriausia komunikacijos priemonė tarp, šitame plačiame kontinente, išsklaidytų lietuvių kolonijų ir pavienių lietuvių. Mes galime pasidžiaugti, kad Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos leidžiamas savaitraštis „Tėviškės Aidai“ neužsidarė savo organizacijos rėmuose, bet apėmė visas Australijos lietuvių gyvenimo šakas, surasdami vietas ir mūsų Bendruomenės reikalams, o sovietinės okupacijos metais net ir kovai dėl Lietuvos laisvės.

Išėivijoje mūsų laikraščiai nėra finansiniai stiprūs, nes mažas jų tiražas bei skelbimų stoka neduoda pelno, o aukštų pašto išlaidų nepadengia vien prenumerata, todėl laikraščio finansinė atsakomybė tenka patiems skaitytojams ir visuomenei, kuri naudojasi to laikraščio patarnavimais.

Rugpjūtis yra katalikiškos spaudos vajuos mėnuo, kurio metu yra bandoma surasti naujų prenumeratorių ir per įvairius parengimus sukelti lėšų ir aukų, kad būtų galima užtikrinti laikraščio

Rašo Albinas Pocius

egzistencija, Nepaneigiant ir kitų laikraščių vertės lietuvių išėivijos gyvenime, visi suprantame reikalą Australijos lietuviams katalikams turėti savo savaitraštį, kuris nuoširdžiai tarnauja ir visai mūsų bendruomenei, nes katalikiškas gyvenimas yra neatskiriama mūsų bendruomenės dalis. Tai suprantama ir kiekvienas sveikai galvojantis žmogus.

Beveik prieš 50 metų atvykę į šį kraštą ir dirbdami sunkius darbus, mes nebėgome į futbolo žaidynes ar arklių lenktynes, bet taupėme sttydami savo šeimoms namus ir siųsdami vaikus į šio krašto mokyklas ir ne visai pritaipdami prie šio krašto visuomenės ieškojome draugystės savo tarpe. Mes sukūrėme lietuviškas parapijas, Lietuvių Namus ir gausingas lietuviškas organizacijas, nes mes pergyvenę okupacijų ir karo vargus, supratome darbo ir aukos vertę, o savo gimtines nostalgiją gydėme aktyviu darbu savoje bendruomenėje.

Evangelijoje yra sakoma: kas kitam duoda, tam ir Dievas duoda. Peržvelkime tik savo aplinką ir matysime, kad tie kurie duosniai aukoja savo bažnyčiai ir bendruomenei išlaikyti nėra biednesni už tuos kurie nieko niekam neduoda. Žmogus kuris tiki į Dievą, negyvena vien tik dėl žemiškųjų turtų, bet siekia ir dvasinių vertybių, norėdamas, kad tiesa ir gėris viešpatautų pasaulyje.

Norėdami pažinti tiesą ir gerį, skaitykite katalikiškąją spaudą ir geras knygas.

Dosnia auka paremkime religinę spaudą ir aktyviai dalyvaukime savo parapijos ir bendruomenės gyvenime. Senovėje dar caristinės rusų okupacijos gadyneje, knygos ir laikraščiai buvo branginami, o pasišventę knygnešiai buvo daugumos gerbiami ir namuose laukiami svečiai, tačiau dabar gyvendami prabangoje jau atšalome lietuviškos spaudos reikalams ir jau bėgame nuo knygnešių, bijodami nusipirkti gerą knygą ar užsisakyti lietuvišką laikraštį.

Vienas popiežius, kartą kalbėdamas apie spaudą priminė šv. Povilo laiškus, kurie per kiekvienas šv. Mišias yra skaitomi. Jis sakė, jeigu šv. Povilas gyventų šiandien, Jis leistų laikraštį ir būtų jo redaktoriumi, nes Jis suprastų spaudos galybę ir reikšmę žmonijos gyvenime. Dažnai yra sakoma, jei nori pažinti žmogų, tai pažvelk į jo knygų lentyną ir pažiūrėk kokias knygas ir laikraščius jis skaito.

Pagal išleistų knygų skaičių yra sprendžiama tautos kultūrinė pažanga. Tas palyginimas tinka ir mūsų spaudai ir mūsų laikraščiams. Pagal laikraščio turinį ir jo išvaizdą yra sprendžiama apie to laikraščio leidėjus ir jo skaitytojus. Pasistenkime, kad mūsų spauda galėtų pilnai išsilaikyti ir dar ilgus metus gyventų. Tėvėlių pareiga yra žiūrėti, kad mūsų lietuviškasis jaunimas pamiltų lietuvišką žodį, lietuvišką spaudą ir išliktų ištikimas savo tautai ir tėvų tikėjimui.

Europos jaunimo susitikimas

Spalio 6-10 dienomis, Italijos Loreto Dievo Motinos šventovėje, vyks Europos jaunimo susitikimas, kurį rengia Popiežinė pasauliečių taryba ir keletas Europoje veikiančių nacionalinių ir tarptautinių jaunimo organizacijų, atsiliepusių į popiežiaus raginimą jau pradėti rengtis du tūkstantiesiems šventiesiems metams, nuskambėjusį neseniai paskelbtame jo apaštaliniaame laiške „Tertio Millennio Advieniente“.

Vatikano Spaudos salėje jau buvo pristatyta jaunimo susitikimo programa. Pirmiausiai į Loreto šventovę susirinks vietos ir aplinkinių vyskupijų italų jaunimas, rugsėjo 6-ąją prasidės iškilmingi renginiai, kuriuose ketina dalyvauti jaunimo delegacijos iš visos Europos. Paskutines dvi dienas, rugsėjo 9-ąją ir 10-ąją, susitikime dalyvaus ir Sv. Tėvas.

Apie šį rudenį įvyksiantį Europos jaunimo susitikimą, trumpą interviu Vatikano radijui davė Popiežinės Pasauliečių tarybos pareigūnas, tarybos jaunimo žinybos vadovas prelatas Renato Boccardo.

Popiežiaus susitikimai su jaunimu jau tapo gražia ir turtinga tradicija. Šį kartą Popiežiaus raginimas buvo skirtas pirmiausiai Europos žemyno jaunimui, kad Loreto šventovėje medituodami įsikūnijimo slėpinį, geriau įsisąmonintų iš kur kyla ir kurlink eina Europos kultūra, kad įsitikintų jog Europos šaknys yra giliai suleistos į krikščionybę ir, kad, savo ruožtu, ši įsitikinimą apie krikščionišką Europos kilmę skelbtų ir liudytų savo gyvenamoje aplinkoje.

Kartu bus meldžiamasi ir už taiką, - kalbėjo prelatas Boccardo. Loreto šventovė yra prie pat Adrijos jūros, o anapus jūros, Balkanuose, kaip žinoma, vis dar nesimato karo pabaigos. Taigi šis jaunimo susitikimas kartu bus didžiulė visos Europos jaunimo malda už taiką. Lietuvių Radijo Taryba Vatikane

vyskupams: norima, kad būtų panaikintas kunigų celibatas, kad moterims Bažnyčioje būtų suteiktos svaresnės pozicijos, kad išsiskyrę ir kitoje santuokoje gyvenantys katalikai galėtų priimti Eucharistiją, kad nebūtų besąlygiškai

(Nukelta į 2-trą psl.)

Sukilimas ar tik noras dialogui

Austrijoje susikūrusi bažnytinė grupė, pasivadinus „Wir sind die Kirche“ (mes esame Bažnyčia), per nepilną mėnesį - nuo birželio 3 iki 25 dienos, surinko daugiau negu pusę milijono parašų, po kreipimusi reformuoti ir atnaujinti Austrijos katalikų Bažnyčios gyvenimą. Kreipimosi tekstą su notaro patvirtintais parašais trečiadienį grupė įteikė Austrijos vyskupų konferencijos pirmininkui Graz-Seckau vyskupui

Johann Weber ir paskelbė spaudoje. Kai kurie laikraščiai, vaikydamiesi sensacijų, paskubėjo apibūdinti parašų rinkimo kampaniją ir patį kreipimosi įteikimo faktą, kaip „katalikiškos liaudies sukilimą“, tačiau terminas „sukilimas“ čia tikrai ne vietoje. Kaip sako iniciatyvos sumanytojas, 39-rių metų religijos mokytojas iš Insbriuko Thomas Plankensteiner, jis visiškai savęs nelaiko jokių revoliucionieriumi, kaip, beje, ir kiti

artimiausi jo rėmėjai - kilę iš katalikiškų šeimų ir jau spėję pasidarbuoti Bažnyčios pasauliečiams pavestos sielovados darbo baruose. Gi surinkti tokio parašų skaičiaus - virš pusės milijono - tikrai nesitikėjęs. Tiesa, ne visi pasirašę po kreipimosi yra katalikai ir ne visi gyvena Austrijoje. Tačiau ir atėmus nekatalikų parašus bei katalikų, gyvenančių Vokietijoje, Sveicarijoje ir Italijos Pietų Tirolio regione parašus, likęs parašų skaičius liudija, jog po kreipimosi atnaujinti bažnytinį gyvenimą tekstu pasirašė ne mažiau 10% austrų, laikančių save katalikais.

Kaip grupė „Wir sind die Kirche“ norėtų atnaujinti bažnytinį gyvenimą? Kai kurie pasiūlymai ar reikalavimai - nors, kaip minėta, terminas „sukilimas“ čia visai netinka - sukėlė nerimą Austrijos

Rugpjūtis - katalikiškos spaudos mėnuo Australijoje

Remkime „Tėviškės Aidus“, skaitykite, platinkime. Pradėjus antrą pusmetį, dar trečdalis skaitytojų neapsimokėjo prenumeratorus. Nedelskime. Kas tik galim - savo auką atsiųskime!

ALK Federacijos Valdyba

Vergų ir gatvės vaikų problema

Sukilimas ar tik noras

dialogui

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Brazilijos vyskupų konferencija neseniai paskelbė dokumentą, smerkiantį vis didėjantį tikrų tikriausios vergovės išsigalėjimą šiame krašte. Dokumente, remiantis policijos ir krašte veikiančių profsąjungų statistikomis, sakoma, jog vien praėjusiais, 1994 metais Brazilijoje užregistruota 25 tūkstančiai atvejų, kai žmonės buvo paversti vergais, tačiau neoficialiais duomenimis šis skaičius yra kelis kart didesnis. Dokumente konkrečiai nurodomos vietovės, kur šis nusikaltimas - žmonių pavertimas vergais - yra ypač paplitęs, kur rangų darbas nežmoniškai išnaudojamas, o nusikaltimo aukomis dažniausiai tampa indėnai - iš oficialioje statistikoje minimų 25 tūkstančių vergovės atvejų, jiems tenka beveik 10 tūkstančių vergų vaikai be paaugliai - užregistruota virš 2 tūkstančių atvejų. Brazilijos vyskupų konferencijos dokumente nurodoma, jog vaikų priverstinis

darbas ypač paplitęs Mato Grosso valstijoje.

Kita Brazilijos visuomenės ryškė - vadinamųjų gatvės vaikų problema, egzistuojanti daugiausiai didmiesčiuose. Šiomis dienomis Rio de Janeiro burmistras pateikė svarstyti įstatymo projektą, kuriame siūloma uždrausti paaugliams, neturintiems 13 metų, vieniems vaikščioti miesto gatvėmis nuo vidurnakčio iki 4 valandos ryto. Šia priemone manoma sustiprinti kovą prieš plintantį paauglių nusikalstamumą. Didėjantis paauglių nusikalstamumas - problema aktuali ne tik Brazilijai. Antai dėl tos pačios priežasties Jungtinių Amerikos Valstybių sostinėje Vašingtone nuo birželio 22 dienos įsigaliojo draudimas asmenims, neturintiems 16 metų, užimti kokia nors veikla miesto gatvėse nuo vidurnakčio iki 6 valandos ryto.

Jungtinių Amerikos Valstybių vyskupų konferencijos speciali

komisija imigrantų reikalams Nepriklausomybės šventės proga, liepos 4 dieną, išplatino pareiškimą, kur pabrėžiama būtinybė imigrantams užtikrinti jų orumo nežeminantį gyvenimą, iškeliamos solidarumo ir nesitaikstymo su bet kokia diskriminacija vertybės. Jungtinių Amerikos Valstybių vyskupų konferencijos dokumente, pavadintame „Viena šeima Dievo akivaizdoje“ rašoma: „Šiuo mūsų krašto gyvenimo momentu susiklosčiusi politinė padėtis skatina vis didesnį visuomenės pasidalijimą, o tradiciškai silpniausi visuomenės sluoksniai - neturintieji, nacionalinės mažumos ir imigrantai, vis labiau šalinami iš viešojo gyvenimo. Šių reiškinų akivaizdoje, Bažnyčia turi užimti aiškia ir ryžtingą poziciją, reikalaujama, jog leidžiami įstatymai užtikrintų imigrantams jų žmogišką orumo nežeminantį gyvenimą.“

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Baltijos jūra atgims, jei valstybėms pakaks ir ryžto, ir pinigų

Keturiolika šalių, esančių prie Baltijos jūros arba greta, pradėjo bendrą programą „Išvalykim Baltijos jūrą“ („Clean Baltic Sea“). Jos tikslas - likviduoti užteršimus 132 vietose (vadinamuosiuose „karštuose taškuose“).

Tai pagrindiniai teršimo židiniai, nulemiantys Baltijos jūros vandens kokybę. 98 yra pokomunistinės šalyse. Kai kurie - toli nuo jūros. Čekijoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje. Todėl Baltijos apsaugos programa aprėpia ir Ukrainą, Baltarusiją, Slovakiją, Čekiją.

-Veiksmų reikia imtis dabar. Baltijos jūros ekologinių sistemų atgimimas užtruks ilgai, - pasakė Pasaulinio gamtos fondo Baltijos reikalų atstovas Bertillis Hegerhallas. Baltija - ypatinga jūra, ir vanduo per labai siaurus ir seklius sąsiaurus keičiasi labai lėtai. Net jei visiškai nustotume teršę, natūralus vandens apsisvalymo procesas vyktų keletą metų.

Programos, kuri bus baigta vykdyti 2012 metais ir kainuos 23 milijardus dolerių, vykdymas pradėtas nuo nutekamųjų vandenų valymo įrenginių statybos Klaipėdoje. Artimiausioje ateityje numatoma vykdyti dar šešis projektus.

Pasaulio bankas užtikrins 60 procentų iš 240 milijonų dolerių, reikalingų įvykdyti pirmoms septynioms užduotims Rusijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje. Kitą pinigų dalį zadėjo

Krystyna Forowicz

Europos plėtros bankai ir valstybės, dalyvaujantys šiame sumanyje.

Prieš dešimt tūkstantmečių

Prieš 10 tūkstančių metų, atšilus klimatui ir pasitraukus ledynams, tikriausiai dar vėlyvojo akmens amžiaus (paleolito) pabaigoje, prie Baltijos jūros pasirodė žmonės. Manoma, kad jie atkeliavo palei Vyslos upę, iš pietų, ir apsigyveno Baltijos baseine, dideliuose miškų masyvuose, kuriuose buvo daug žvėrių.

Prie Baltijos jūros gyvenančių tautų istoriją galima sekti stebint galingų karinių valstybių kūrimąsi ir žlugimus. VII-X amžiais prie Baltijos buvo išsigalėję vikingai, kurie iš čia vykdavo į tolimas karo keliones. IX ir X amžiais Baltijos jūrą pasiekė krikščionybė, kuri vėliau formavo šio regiono istoriją. Nauji amžiai atnešė naujus karus ir kovą dėl hegemonijos prie jūros.

XVII ir XVIII amžiais Baltijos jūroje dominavo švedai, o vėliau - Prūsija ir Rusija. Tragiškiausi laikotarpiai: Pirmasis pasaulinis karas, pasibaigęs bolševikine revoliucija, o vėliau - Antrasis pasaulinis karas. Abu karai nusinešė milijonų žmonių gyvybes. Naujausias įvykis - Sovietų Sąjungos žlugimas, po kurio tiesiogiai prie Baltijos susikūrė 9

valstybės.

Zygių ir antpuolių, taip pat prekybos mainų istorija surašyta jūros dugne, kuriame, užpildytos smėliu arba dumbliu, guli vikingų valtyų, danų ir švedų karo laivai, burlaiviai, žvejų valtyų ir Antrojo pasaulinio karo laikų laivų liekanos. Baltijos jūros dugne guli mažiausiai 60 tūkstančių tonų cheminės amunicijos. Rūdžių edamose bombose yra iprito ir arseno oksido.

Iki šeštojo dešimtmečio apie Baltijos jūros užteršimą nebuvo kalbama. Bet pusė šimtmečio, kai į jūrą tekėjo neišvalyti pramoniniai ir žemės ūkio nutekamieji vandenys, naikino akvatoriją ir natūralią pakrančių aplinką. Daug gyvūnų rūšių atsidūrė prie išnykimo ribos. Didžiausias pavojus gresia pilkiesiems ruoniams ir Baltijos silkėms, taip pat kelioms paukščių rūšims.

Baltijos jūros baseinas beveik penkis kartus didesnis už jos plotą ir užima 1 milijoną 721 tūkstantį kvadratinį kilometrą. Siame regione teka Neva, Vysla, Dauguva, Nemunas, Odra, kurios, kaip žinome, nėra pačios švariausios upės.

Aštuoniasdešimt milijonų

80 milijonų žmonių gyvena Baltijos įtakų baseine, 16 milijonų - prie jūros. Siame regione 9 pramoninės valstybės, kurios, siekdamos aukštų ekonominių rezultatų pigiausia kaina, nualino akvatoriją.

Skandinavijos šalys pila į jūrą nutekamuosius vandenius iš celuliozės ir popieriaus pramonės įmonių, buvusio socialistinio bloko šalys - neišvalytus komunalinius nutekamuosius vandenius.

Dėl žemės ūkio chemizavimo į Baltijos jūrą patenka per daug azoto ir fosforo junginių, taip pat toksiinių medžiagų: vabzdžių ir piktžolės naikinančių herbicidų, naftos ir akmenų anglių deginimo, pramonės atliekų, o pastaruju metu - ir šiukšlių deginimo atliekų.

Sankt Peterburgas kasdien į

draudžiamos kontracetinės priemonės ir pan. Ruošiamasi šio mini referendumo rezultatus pasiūsti ir į Vatikaną, kurio pirmos reakcijos tačiau jau sulaukta: apaštalinis nuncijus Vienoje arkivyskupas Donato Squicciarini šiomis dienomis Thomui Plankenstainer pasiūstame laiške rašo, jog į daugelį kreipimesi iškeltų klausimų atsakymą galima rasti popiežiaus apaštaliniam laiške „Tertio Millennio Adveniente“. Austrijos vyskupai kol kas savo nuomonės nepareikšė - nori nuodugniau susipažinti su pačiu kreipimusi ir yra pasiryžę sudaryti specialią vyskupų konferencijos komisiją bei susitikti su „Wir sind die Kirche“ iniciatoriais. Išimtis - Sankt-Polten vyskupas Kurt Krenn užėmęs visiškai priešingą atnaujinimo ar atsinaujinimo iniciatyvos rėmėjo poziciją ir televizijai duotame interview pareiškęs, jog „austrai turi palinkimą klysti, ką įrodo ir 1938 metų referendumo rezultatai, kai buvo masiškai balsuojama už Austrijos prisijungimą - Anschlussą - prie nacių valdomos Vokietijos.“ Kiti vyskupai - pradėdant pačiu vyskupų konferencijos pirmininku Johann Weber ir Vienos arkivyskupo koadjutoriumi Christoph Schonborn, yra užtikrinę, kad su didžiausiu dėmesiu išnagrinės grupės „Wir sind die Kirche“ keliamus reikalavimus ir pasiūlymus. Arkivyskupas Christoph Schonborn taip pat yra pareiškęs, jog yra pasirengęs dialogui, tačiau iniciatyvos sumanytojams turi užduoti nemažai kritiškų klausimų. Apskritai, optimistiškiau nusiteikę katalikai ir šiame sujudime įžūri daug pozityvių dalykų. Kaip Italijos katalikų dienraščiui „Avvenire“ pareiškė Vienos arkivyskupijos atstovas spaudai ir katalikiškos žinių agentūros „Kathpress“ vyriausiasis redaktorius Erich Leitenberger, daugelis pasirašiusių po kreipimosi tekstu tikrai nenorėjo paremti kokių nors abejotinos vertės teiginių, bet išreiškė paprasčiausią norą dialogui su Bažnyčios hierarchija. Erich Leitenberger nuomone, šitai savyje yra dar didesnio įsipareigojimo darbuotis Bažnyčioje ženklas.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Suomijos įlanką išpila apie milijoną kubinių metrų neišvalytų nutekamųjų vandenų. Klaipėda nutekamaisiais vandenimis teršia seklias Kuršių marias, o tai kelia pavojų dideliems keliaujančių paukščių būriams.

Užterštumo lygis sumažėjo po komunizmo žlugimo, kai žemdirbiai, neturintys grynųjų pinigų, vėl pradėjo naudoti organines trąšas, o pasenusios sovietinių laikų gamyklos smarkiai sumažino gamybą arba buvo uždarytos.

- Ekonomikos nuosmukis Rytų Europoje davė tam tikros naudos aplinkai, - teigia lietuvis biologas Tomas Virbickas.

Pasaulio bankas priėmė sprendimą skirti kreditų septynioms prie Baltijos jūros esančioms šalims.

„Rzeczpospolita“ - „L.R.“

TEVIŠKES AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

LIETUVIŠKA SPAUDA

Spauda yra lyg tai ketvirta valdžia, kurios niekas nerenka, bet kurioj atspindi tautos ir valstybės gyvenimas, atsiekimai ir rūpestiai. Spaudos uždavinys yra ne vien perduoti informacines žinias, bet jas analizuoti, padaryti racionalias išvadas. Spausdintas žodis gali ir privalo puoselėti tautos kultūrą ir moralę. Lietuvoj spauda pasitiki du kartus daugiau gyventojų negu pačia šalies valdžia. Taigi labai svarbu ne tiek laikraščių ir žurnalų kiekis, kiek jų kokybė.

Lietuvoj leidžiama virš 10 didesnių dienraščių. Yra nemažai žurnalų. Skaičiai dideli, net per gausūs mažam kraštui. Šis reikalas bene savaime išsispres, ir galų gale liks 2 ar 3 dienraščiai. Sunkiau yra su spaudos turiniu. Labai daug vietos užima pranešimai apie visų rūšių nusikaltimus su jų smulkmenomis. Gana retai randame joje rimtų straipsnių, analizuojančių šalies padėtį ir jos priežastis. Nusikaltimai yra tik netinkamo valdymo ir pakrikusios žmonių moralės išdava, bet ne priežastis, be kurios pašalinimo saulėtesnių dienų greit nesulauksime. Redaktoriai ir žurnalistai privalėtų žinoti, jog pagrindinis mūsų šalies nelaimių šaltinis yra netvarkinga ir dar išpūsta biurokratija. Trūkstant

Rašo dr. Jonas Kunca

administracinės tvarkos, kiekvienas daro ką tik nori, o jei tam yra kliūtis, ją pašalina duodamas kyšį kuriam nors biurokratui. Tai puiki dirva korupcijai ir spekuliacijai. Gi valstybė progresuos tik pakeldama produkciją ir sudarydama tam palankias sąlygas. Šią vasarą grįžęs iš Vilniaus lietuvis stebisi, kiek ten krautuvių ir pirkėjų ir kiek mažai veikiančių įmonių.

Mūsų spauda turėtų skirti daugiau vietos rimtom šalies padėties analizėm. Nusikaltimų žinutes galima žymiai sutrumpinti. Spauda privalėtų prisidėti prie tautos kultūros ir moralės kėlimo. Kova prieš alkoholizmą neranda atgarsio mūsų spaudoj. O tai yra svarbus, net gyvybinis mūsų tautos reikalas.

Valdžios daromas klaidas reikia išskirti, bet objektyviai be sensacionalizmo. Spauda turėtų paklausti prezidento ir p. Šlezevičiaus, kodėl jie dar nepradėjo įvesti tvarką ir discipliną šalies administracijoj. Trūksta jiems kokių stebuklingų kompiuterių, geros valios ar pinigų? Paskutiniu atveju verta prisiminti, kad mažesnė ir kompetingesnė administracija reikiška išlaidų sumažinimui!

Spauda tai nerinkta valdžia,

kuri gali ir turi prisidėti prie krašto problemų analizavimo ir sprendimo. Jos balsas valdžia negali ignoruoti, nes tai balsas Lietuvos žmonių, kurie juos išrinko, bet ateityj gali ir neišrinkti.

Spaudos kokybė turi rūpintis žurnalistai, redaktoriai ir leidėjai per savo organizacijas. Laikui bėgant patys skaitytojai susispies apie aukštesnės kokybės spaudą. Kitiems teks užsidaryti.

Turime ir užsienio lietuvių spaudą, kuri pradeda pajusti skaitytojų trūkumą dėl senosios kartos išmirimo. Jaunieji savų laikraščių beveik neskaito. Kol kas užsienio lietuvių spaudai galime padėti užprenumeruodami laikraščius giminėm ir draugam Lietuvoj, kad ir ten žmonės susipažintų su mūsų mintimis. Tokia akcija būtų naudinga užsienio lietuvių spaudai ir Lietuvai.

Kai kas sūlo, kad šalyse, kur išeina 2 laikraščiai lietuvių kalboj, juos sujungti į vieną. Mintis nebloga. Tik įsigilinus į tokio proceso smulkmenas, klausimas pasidaro daug painesnis. Laikraščių leidėjai turi savo ideologinę liniją, kurios lengvai keisti gal nebūtų pasirodę. Vėl, kai kurie iš leidėjų praktikoja asmeninę cenzūrą, su kuria kitas laikraštis jokiū būdu nesutiktų.

Kino archyvas iš JAV greit sugrįš į Lietuvą

Ministras Pirmininkas Adolfas Šlezevičius priėmė Genovaitę Plūkiene, kuri informavo Vyriausybės vadovą apie jos brolio, prieš kelis mėnesius Niujorke mirusio Kazio Matuzo, šeimos apsisprendimą perduoti Lietuvai neatlygintinai vertingą mūsų istorijai kino archyvą.

Broliai Matuzai - nusipelnę mūsų kinematografui. Jų dėka išliko spalvotos tarpukario Lietuvos dokumentinės juostos: žinomi žmonės, valstybinės šventės, miestelių vaizdai. Lietuvos televizija prieš kelerius metus „atrado“ brolių Matuzų dokumentinius filmus, geriausius iš jų parodydama ekrane.

Dabar žinomo JAV lietuvių kultūrininko testamentu Lietuvai perduodami filmų originalai. Tai Kazio Matuzo atsakymas į premjero A. Šlezevičiaus laišką, kurį jis dar spėjo gauti prieš mirtį. Filmus atveš savo lėšomis velionio šeima.

Su viešnia buvo aptartas unikalūs Lietuvos pašto ženklų rinkinio, likusio velionio šeimoje, likimas. K. Matuzo, ne tik rinkėjo, bet ir ženklų istorijos tyrinėtojo, knygų autoriaus, rinkinys turėtų būti išsaugotas ir atsidurti Lietuvoje.

Jo piniginė vertė labai didelė: Amerikoje už jį buvo pasiūlyta 70 tūkstančių dolerių, nors, ekspertų vertinimu, reali vertė dar didesnė - todėl šeimai nėra lengva apsispręsti.

Bet kokių atveju, šis geriausias be šeiminko likęs lituanistikos rinkinys turi grįžti į gimtinę.

Seima sutinka laukti, kol kuri nors iš Lietuvos valstybinių ar privačių institucijų ras lėšų tokiam žingsniui. „L.R.“

Pirmasis Latvijos Respublikos Prezidento vizitas Lietuvoje

Dviejų dienų vizitą Lietuvoje baigė Latvijos Prezidentas Guntis Ulmanis. Tai - pirmasis oficialus Latvijos vadovo vizitas Lietuvoje dviejų šalių santykių istorijoje.

Latviai žada dalytis nafta

„Jeigu ginčytinoje Baltijos jūros teritorijoje rasime naftos, eksploatuojant telkinį dalyvaus ir Latvija, ir Lietuva“, Seimo rūmuose surengtoje spaudos konferencijoje sakė Latvijos vadovas. Jis patikino, kad bet kokia Latvijos ir firmos Amoco sutartis pradės galioti tik nustačius Lietuvos ir Latvijos jūros sieną. „Kol nebus išspręsta jūros sienos problema, Latvijos bendradarbiavimas su firma Amoco galėtų būti nutrauktas“, siūlė G.Ulmanis. Buvo patvirtinta, jog „Latvija yra pasirengusi ieškoti kompromiso ir abiem pusėms priimtino sprendimo nustatant jūros sieną“.

Kalbėdamas apie „triukšmą dėl naftingos struktūros, kuri yra neišvalyta, jos kontūrai yra neaiškūs, o žemėlapyje pažymėta tik vieta, kurioje daugiau subjektyvumo negu objektyvios informacijos“, Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas siūlė iš pradžių kalbėti apie tolesnę naftingos struktūros žvalgybą ir panaudojimą.

Žurnalistai buvo informuoti apie G.Ulmanio siūlymą kurti bendrus abiem šalims naudingus projektus, kuriais būtų galima pritraukti užsienio investicijų. Tos kryptys, kalbėjo Latvijos vadovas, galėtų būti pakrantės zonos Klaipėdoje, Būtingėje ir Ventspilyje, Latvijos natūralių dujų telkiniai, bendros oro linijos, geležinkeliai.

Jis ragino Lietuvą „labai rimtai“

Ramunė Sakalauskaitė

Jadvyga Pekarskaitė

apsvarstyti klausimą dėl galimybės panaudoti visą Ventspilio uosto pajėgumą Mažeikių naftos terminalo poreikiams. „Šiuo metu kurti dvi konkuruojančias bazes - Ventspilį ir Būtingę nėra naudinga abiem valstybėms“, - kalbėjo Latvijos Prezidentas.

G.Ulmaniu iš kairės sėdėjęs A.Brazauskas informavo apie „ilgoką sąrašą aptartų bendrų reikalų“, iš kurių buvo išskirta bendra oro erdvės ir sienų kontrolė, Baltijos muitų sąjunga, lietuvių Latvijoje ir latvių Lietuvoje, transporto, energetikos problemos.

Atsakydamas į klausimą apie Rusiją, G.Ulmanis sakė nenorįs žvelgti į Rusiją „kaip į problemą“, o kaip į kaimyninę šalį, „su kuria reikėtų ieškoti tokių pat draugiškų santykių, kaip su kitomis pasaulio valstybėmis“. Lietuvos vadovas santykius su Rusija vertino kaip nusistovėjusius.

Pasiteiravus, kaip vertinama idėja sukurti Baltijos valstybių karinę sąjungą, A.Brazauskas atsakė, jog šio klausimo Baltijos šalių prezidentai nesvarstė. Jo nuomone, Baltijos Asamblėja, pasiūliusi sukurti karinę sąjungą, neturėdama tam įgaliojimų, „ėmėsi per daug sudėtingos problemos“.

G. Ulmanis krepšėsi į brolius

Pirmąją vizito dieną Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, raudonos spalvos šratinuku pasirašęs dokumentus dėl 1993 metų birželio 26-ąją Briužose pasirašytos Lietuvos ir Latvijos sutarties dėl valstybės sienos ratifikavimo,

pasikeitė jais su Latvijos kalega Valdžiu Birkavu. Taip pat buvo pasikeista valstybės sienos redelimitaciniais žemėlapiais ir sienos aprašymo dokumentais. Į klausimą, kodėl tik po dviejų metų buvo pasikeista Lietuvos ir Latvijos sienos atkūrimo ratifikavimo raštais, Valstybinės komisijos sienai delimituoti ir demarkuoti sekretorius Ernestas Grabažis atsakė, jog anksčiau nebuvo progų.

Kreipiniu „broliai“ lietuviškai į Seimo narius plenariniame posėdyje kreipėsi Latvijos Prezidentas sakė, kad į Lietuvą atvyko oficialaus vizito valstybės šventės - Mindaugo dienos išvakarėse. Vėliau kalbėjęs gimtąja kalba G.Ulmanis pabrėžė, jog Latvijai ir Lietuvai naudingiau būtų bendradarbiauti, o ne konkuruoti. Bendradarbiavimo pradžia, pabrėžė svečias, prasidėjo nuo tautinio atgimimo Sąjūdžio ir Baltijos kelio, kuris vėliau išaugo į Baltijos Tarybą, Baltijos Ministrų Tarybą, Baltijos Asamblėją ir sieki tapti Europos Sąjungos narėmis.

Anot G.Ulmanio, Latvija mano, kad šalies saugumą ir stabilumą galima garantuoti būnant Europos ir transatlantinių struktūrų nare. Buvo akcentuota, kad po Europos Sąjungos viršūnių susitikimo Kanuose, Siaurės ir Baltijos valstybių premjerų forumo Vilniuje Baltijos valstybės pradėjo aktyviau bendradarbiauti. Latvijos Prezidento nuomone, bendradarbiavimo sritis tai - šalių saugumo tarnybų ryšiai, oro erdvės kontrolė ir valstybinės sienos apsauga, kova su nelegaliais imigrantais, Baltijos muitų unijos sukūrimas.

50 minučių trukusiu kalba buvo baigta sveikinimu Lietuvos

krepšininkams, kurie buvo pavadinti „Europos čempionais“.

Lietuvos prezidentas A.Brazauskas, apibūdindamas kaimyninės valstybės vadovo viešnagės laikinojoje sostinėje tikslus, sakė kad „daug tikrosios Lietuvos galima parodyti Kaune“.

Abiejų valstybių prezidentai, ministrai, kiti oficialios delegacijos atstovai daugiausia kalbėjo apie bendras politines ir ekonomines problemas, minėjo galimo bendradarbiavimo sritis.

Aktyviai šioje diskusijoje dalyvavo ir A.Brazauskas. Šalies vadovas pasiūlė pasirašyti ilgalaikio energetinio bendradarbiavimo susitarimą. Po to G.Ulmanis pajutokavo, kad iki šiol plačiai buvo kalbama apie Maišiagalos memorandumą, o „šiandien gal bus Kauno susitarimas - tik ekonominis“.

Latvijos užsienio reikalų ministras V.Birkavas sakė, kad kaimyninės „valstybės turi siekti bendros kapitalo, prekių rinkos, bendro darbo jėgos judėjimo“.

A.Brazauskas pasidžiaugė Lietuvos ir Latvijos prezidentų šeimų bendradarbiavimu, dar kartą prisiminė Maišiagalą.

Rotušėje Latvijos ir Lietuvos valstybių vadovai bei juos lydintys asmenys buvo vaišinami kava iš lietuviško „Jiesios“ porceliano.

Prezidentai pasirašė miesto garbės svečių knygoje. „L.R.“

Nekilnojamojo turto rinka suaktyvėja po grybų sezoną

Darius Krasauskas

Varėnoje „grybų“ specifika pasižymi ir nekilnojamojo turto rinka: pastebėta, jog butų, namų ir kito nekilnojamojo turto daugiausia perkama rudenį, kai žmonės ima skaičiuoti pinigus, gautus už vasarą surinktus ir parduotus grybus.

Miškų krašto sostinėje jokios nekilnojamojo turto prekiaujančios firmos nėra, vietos laikraštėje „Merkio kraštas“ nekilnojamojo turto pirkimo ir pardavimo skelbimų - vos vienas kitas, todėl, pasak vieno varėniškio, „butus dažniausiai perkame ir parduodame per draugus ir pažįstamus“.

Bene svariausias per tris pastaruosius mėnesius „Merkio krašte“ išspausdintas nekilnojamojo turto skelbimas - parduodamas namas Varėnoje. Telefonu atsiliepusi moteris sakė už įrengtą dviejų aukštų mūrinį namą ir 30 arų žemės sklypą šalia jo prašanti 100 tūkst. litų.

„Varėnoje didesnį butą ar namą parduoti labai sudėtinga: dauguma vietos žmonių neturi pinigų, o turtingesniems sunku įtikinti“, - pasakojo moteris. Panašiai kalbėjo

ir keturių kambarių butą Varėnoje siūlanti parduoti moteris. Ji teigė pirkejų laukianti jau nuo pavasario, tačiau už daugiau kaip 80 kvadratinį metrų ploto butą 32 tūkst. litų mokėti niekas nesutiko, nors „skambina daug interesantų“.

Dviejų kambarių butą norėjusi pirkti moteris telefonu sakė „Lietuvos rytui“ jau išsprendusi šią problemą. Anot jos, 24 tūkst. litų už tokį pirkinį Varėnoje yra „normali kaina“.

Dauguma apklaustųjų pripažino, kad vieno ir dviejų kambarių butai - paklausiausias nekilnojamojo turto butas mieste kainuoja 12-14 tūkst. litų, o dviejų kambarių - 24-26 tūkst. litų. Užmiestyje butai dar pigesni: kaime už vieno kambario butą su visais patogumais jo savininkė prašė tik 6 tūkst. litų.

Didesnių butų kainos nuo mintėtųjų skiriasi ne taip pastebimai kaip didmiesčiuose: trijų kambarių buto pardavėjas džiaugtųsi gavęs 30-32 tūkst. litų, o keturių kambarių butas kainuoja vos pusantro karto daugiau už vidutinį vieno kambario butą Vilniuje - apie 35-37 tūkst. litų.

Kaip pavyko sužinoti, butus Varėnoje, palyginti su didmiesčiais, žmonės nuomoja nedažnai, o

nuomos kainos taip pat gerokai mažesnės. Ketinęs išsinuomoti butą vyras sakė sulaukęs pasiūlymų už 200 litų per mėnesį gyventi dviejų kambarių bute su baldais, telefonu ir net patarnavimais.

Dažniausiai Varėnoje išnuomojami 1-2 kambarių butai. Kainos, palyginti su Vilniumi, yra kelis kartus mažesnės: Varėnoje vidutiniškai per mėnesį už butą mokama tiek litų, kiek sostinėje JAV dolerių.

Kolektyvinį sodą siūlanti parduoti moteris pasakojo, kad prieš 3-4 metus sodų paklausa buvo didžiulė, dabar - viskas priešingai: parduodančių daug, o perkančių beveik nebėra. Moteris jau kelis mėnesius nepajėgia už 4 tūkst. litų parduoti 8 arų žemės su mūriniu vieno aukšto sodo nameliu.

Pasak kalbintų žmonių, už 4 tūkst. litų Varėnoje sudėtinga parduoti ir mūrinį garažą.

Naujosios statybos niekuo nesiskiria nuo kitų Lietuvos miestų: tarp Senosios Varėnos ir Varėnos pristatyta keliasdešimt nesekingų baltaplyčių mūrų, dėmesį patraukiančių nebent tuo, kad pasak vietos žmonių, „čia statosi namus „grybininkai“, šiaip verslininkai ir buvę valdžios žmonės“.

„L.R.“

Keturių Liono vienuolių atmintyje - prieškarinio Lietuva

Remigijus Baršauskas

Lione gyvenantys lietuviai susitiko su Lietuvos Respublikos ambasadoriumi Prancūzijoje Ričardu Bačkiumi. Jo garbei miesto merijoje buvo surengtas iškilmingas priėmimas, kuriame koncertavo jau dvejus metus Lione gyvenanti pianistė Violeta Tamašauskaitė-Coutaz. Kai kurie į priėmimą pakviesti svečiai pirmą kartą rėjo progos pasiklausyti M.K.Čiurlonio 1899-1908 metais sukurtų preliudų, mazurkos, dviejų fugų. Prancūzai savo susižavėjimą reiškė ilgais plojimais.

Prancūzijos lietuvių bendruomenei vadovaujta Paryžiuje gyvenantis kunigas Jonas Petrošius. Paryžiuje bendruomenė turi daug narių, jos veikla aktyvesnė nei Lione. Daug lietuvaicijų merginų išteka už prancūzų - tai retai atsitikdavo sovietiniais metais.

Daug talentingų jaunų žmonių atvažiuoja į Paryžių tikėdamiesi čia įsikurti.

Paskutinės šv. Mišių transliacijos

Vatikano Radijo dienraštis praneša, jog liepos 2-ąją, sekmadienį iš Vatikano Radijo koplyčios buvo transliuojamos paskutinės Mišios lietuvių kalba. Pranešime sakoma, jog bendra situacija Lietuvoje pasikeitė ir jau kuris laikas tikintieji gali klausytis tiesioginės Mišių transliacijos iš Vilniaus Katedros, perduodamos per Lietuvos radiją beveik tuo pat metu, kaip ir iš Vatikano Radijo koplyčios. Pasitarusi su Lietuvos vyskupų konferencija, ir įvertinusi pasikeitusią sielovadinę situaciją Lietuvoje, Vatikano Radijo direkcija nutarė sustabdyti lietuviškų Mišių transliaciją, kurios

Kunigas J.Petrošius į Lioną atvažiuoja du kartus per metus - vasaros pradžioje ir prieš šv.Kalėdas. Lankėsi jis šiame mieste ir birželio pabaigoje. Lietuvių susitikimas įvyko pranciškonų vienuolių namuose. Vienuolės visada priglaudžia lietuvius savo naujuosiuose namuose, kuriuos pasistatė pardavusios vienuolynui priklausiusią žemę Liono pakraštyje.

Susitikti su kunigu J.Petrošiumi susirinko pagyvenusių lietuvių būrelis.

Dauguma jų kalba

taisyklingai lietuviškai, nors ištisus mėnesius neturi galimybės kalbėti lietuviškai. Apie šimtas lietuvaicijų merginų į Prancūzijos vienuolynus atvyko dar prieš karą. Jolanta Dragūnaitė iš Žemaičių Naumiesčio atvyko 1938 metais, Jadvyga Jatkauskaitė iš Kauno - 1935, Ona Aksomaitytė iš Veiverių - 1936, Julija Norvilaitė iš Veiviržėnų - 1929 metais.

Jos nuo išvažiavimo dienos tėviškės nematė, tik kauniečiai prieš dvejus metus buvo aplankyti gimtojo miesto, bet nerado nei tėvų namo, nei giminių, todėl grįžo atgal.

„L.R.“

Ar prasidės B. Jelcino apkaltos procesas?

Rusijos parlamento deputatai turės nuspręsti, ar bus pradėta prezidento Boriso Jelcino atstatydinimo procedūra - apkaltos procesas. Kaip paskelbė parlamento pirmininkas Ivanas Rybkinas, komunistų frakcija surinko 165

deputatų parašus po reikalavimu pradėti tokią procedūrą. Surinkti reikėjo mažiausiai 150 parašų.

Pagal Rusijos konstituciją prezidentą atstatydinti gali Federacijos taryba, jei bus įrodyta, kad prezidentas išdavė valstybę arba padarė kitą sunkų nusikaltimą. Komunistų vadovas Genadijus Ziuganovas kaltina B. Jelciną tuo, jog šis per komunistinės opozicijos pučą 1993 metų spalį sunaikino „tarybinės liaudies valdžios pagrindus“. Be to, prezidento įsakymu vykdoma karinė operacija Čečėnijoje esanti nelegali, jam tenkanti atsakomybė ir už įkaitų dramą Pietų Rusijoje. Jei mažiausiai 226 balsų dauguma bus patenkintas komunistų reikalavimas atstatydinti prezidentą, Rusijos Aukščiausiasis teismas turės patikrinti kaltinimus bei paskelbti nuosprendį. Po to Konstitucinis teismas turėtų paskelbti išvadą, ar visa procedūra buvo atlikta teisiškai teisingai.

Apžvalgininkai nemano, kad komunistams, turint omenyje sudėtingą bei ilgai trunkančią procedūrą, pavyktų atstatydinti B. Jelciną.

DPA-ELTA

TRUMPAI

Kunigaikščių portretai - Vilniuje, Menininkų rūmuose, buvo surengta dailininkės iš Kauno Janinos Malinauskaitės tapybos darbų paroda „Valstybės valdovai ir įžymės žmonės“. Parodos lankytojai galėjo pamatyti Lietuvos valdovų dinastiją nuo karaliaus Mindaugo tėvo Pukuvero-Butvydo iki Žygimanto Augusto ir susipažinti su Herkaus Manto, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus bei kunigaikščių žmonių portretais.

Lietuva paminės totorių ir karaimų įsikūrimo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėse 600 metų jubiliejų.

Vyriausybės posėdyje buvo sudaryta valstybinė komisija, kuri iki spalio 1 dienos turi parengti ir pateikti šiai daliai skirtų renginių programą. Palyginti su kitomis nuo seno Lietuvoje gyvenusiomis tautomis, totorių ir karaimų bendruomenės yra neaugios. Tačiau jos paliko pėdsaką Lietuvos istorijoje ir iki šiol išlaikė tautinę savimonę, savo tikėjimą.

Talinas nekeičia savo pozicijos dėl sienos. Rusijos ir Estijos santykiai turi būti grindžiami 1920 metų Tartu taikos sutartimi. Tokia Estijos pozicija dar kartą buvo išdėstyta Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojui Sergejui Krylovui. S.Krylovas atvyko į Taliną rengti dviejų šalių užsienio reikalų ministrų derybų. Jis susitiko su Estijos užsienio politikos žinybos vadovu Rijvu Sinjarvu ir ministru pirmininku Tiitu Vehi.

Manoma, kad per šiuos susitikimus bus svarstoma Rusijos ir Estijos ekonominių santykių būklė bei perspektyvos ir sienos klausimas. Kaip žinoma, Estija oficialiai nepripažįsta dabartinės sausumos sienos ir laiko ją „laikina kontrolės linija“. Oficialiojo Talino nuomone, tikroji Rusijos ir Estijos siena buvo užfiksuota Tartu taikos sutartyje, pagal kurią Estijai atiteko kai kurie dabartinių Leningrado ir Pskovo sričių rajonai. Po Antrojo pasaulinio karo jie buvo grąžinti Rusijai.

Rusija kritikuoja JAV Kongreso sprendimus. Pastaraisiais mėnesiais Amerikos Kongrese buvo pateikti keli rezoliucijų projektai, kuriuose keliama klausimai, susiję su Rusijos interesais. Tai sakoma Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovo komentaruose.

Komentare nurodoma, jog, Atstovų rūmuose buvo pateiktas rezoliucijos projektas, kuriame reikalaujama demilitarizuoti Kaliningrado sritį ir perduoti jos valdymą tarptautiniam organui.

Komentare pažymima, kad Kaliningrado sritis yra Rusijos Federacijos subjektas, neatskiriama jos dalis. „Kažin ar Amerikos kongresmenams patiktų, jei iš užsienio jiems būtų siūloma demilitarizuoti, pavyzdžiui, Aliaską“, pažymėjo Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Grigorijus Karasinas.

Tapybos kūriniu pavirto viena betoninė tvora Kauno centre, jau vos ne dešimtmetį skirianti Kęstučio gatvę nuo nesibaigiančių „Respublikos“ viešbučio statybų. Penkiolikos metrų betoninę tvorą tapybos darbu pavertė dvylika Kauno dailės gimnazijos vienuoliktųjų, kartu atlikusių ir specialybės praktiką.

Prieš 50 metų įžiebtos branduolinės kibirkštys nepavyksta užgesinti iki šiol

Prieš 50 metų, 1945 metų liepos 16 dieną 5 valandą 30 minučių vietos laiku, prasidėjo branduolinio ginklo amžius. Tada JAV Niū Meksiko valstijos dykumoje Alamogordo poligone amerikiečiai susprogdino pirmąją atominę bombą.

Iki paskutinės sekundės niekas nežinojo, ar apskaičiavimai yra teisingi: ar viskas pavirs nekaltu pokštu, ar baigsis pasauline katastrofa.

Pirmoji atominė bomba buvo ištis tarptautinis produktas. Jos tėvai - amerikietis J. Robertas Oppenheimeris, italas Enrico Fermi, danas Nielas Bohras ir kiti geriausi pasaulio mokslininkai. Tarp jų - emigrantai iš Europos, pavyzdžiui, Klausas Fuchas, komunistas, svarbią informaciją vėliau išdavęs sovietams ir savo dienas baigęs VDR. Teorinius pagrindus dar amžiaus pradžioje padėjo Albertas Einšteinas; 1941 metais jis rekomendavo kurti ginklą, tačiau jo kūrimo darbuose nedalyvavo ir vėliau sakė, kad ši rekomendacija „buvo didelė mano gyvenimo klaida“.

Tik dešimtys, geriausių atveju šimtai mokslininkų, technikų ir kariškių žinojo, ką jie iš tiesų kuria. Apie 300 tūkstančių amerikiečių, kurie plyname lauke pastatė milžinišką branduolinės sprogstamosios medžiagos urano-235 ir plutonio-gamybos kompleksą, neturėjo jokio supratimo, ką jie stato.

1945 metų liepos 16 dieną Alamogordo poligoną nušvietė ugnies „grybas“ buvo matyti už 700 kilometrų. Nuo tada amerikiečiai, rusai, prancūzai, anglai, kinai - 1974 metais vieną kartą indai - žemėje, atmosferoje bei po vandeniu 1956 kartus sprogdino atominės bei vandenilines bombas. 1962 metais įregistruotas liūdnas rekordas - tais metais įvykdyti net 143 branduoliniai bandymai.

Iki 9-ojo dešimtmečio pabaigos branduolinės valstybės turėjo iš viso 50 tūkstančių atominų užtaisų. 170 valstybių, atisakiusių branduolinio ginklo ir prieš kelias savaites pasirašiusių neterminuotą sutartį dėl branduolinio ginklo neplatavimo, tikėjosi, kad bus baigta su branduoliniais bandymais.

Tačiau šią viltį pakeitė visuotinis nusivylimas. Praėjus tik keturioms dienoms po sutarties pasirašymo kinai įvykdė naują pažeminį branduolinį sprogdinimą ir planuoja įvykdyti dar daugiau. Ekspertų nuomone, jie nori išbandyti moderniausius ginklus, po to pasirašyti susitarimą dėl bet kokių branduolinių bandymų uždraudimo. Panašiai kalba ir Prancūzija, pietinėje Ramiojo vandenyno dalyje prie 210 jau atliktų branduolinių bandymų ketinanti pridėti dar aštuonis. Taigi vilts, kad kada nors pavyks užgesinti prieš 50 metų Alamogordo poligone uždegtą ugnį, neišsipildė.

„L.R.“

Užsieniečius vilioja ir švarūs tualetai

Sigitą Nemeikaitę

Trakuose, ant Galvės ežero kranto, įsikūrusi sporto bazė. Prieš kelerius metus tai buvo uždaras sovietinių sporto rinktinė bastonas. Dabar ši bazė priklauso Vidaus reikalų ministerijai ir yra plačiai atvėrusi duris turistams. Poilsiautojų paslaugoms - viešbutis, saunos, baseinai, pobūvių, sporto ir konferencijų salės, reabilitacijos centras, vandens dviračiai, valtys, oro balionas.

Viešbutyje - 54 vietos. Para dviejų kambarių liukse kainuoja 240, vieno kambario - 120 litų. O kuklesniame, be palydovinės televizijos bei telefono dviviečiame kambaryje galima apsistoti už 80 litų.

Sios sporto bazės viršininkas Adomas Baublys sakė, jog viešbutį jau pamogę užsieniečiai, jauni pasiturintys lietuviai. Čia dažniausiai apsistoja vokiečiai, olandai. Anot A. Baublio, jie žavisi natūralia, mažai civilizacijos paliesta gamta ir švariais viešbučio

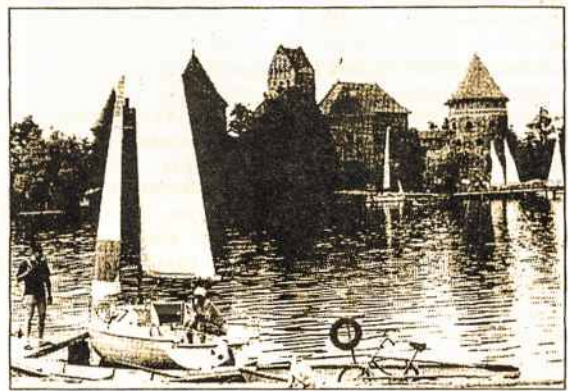
tualetais bei dušais. Viešbutyje yra saugos sistema. Ją įkurti paskatino pernykštis įvykis, kai viešbutyje įsisukusių triukšmingų jaunuolių kompaniją teko nuraminti išsikvietus „Aro“ vyrus. Dabar viešbučio gyventojų ramybę dieną ir naktį saugo šeši vyrai.

A Baublys teigė, kad pietūs Trakuose vidutiniškai kainuoja 15-20 litų. Tik čia galima paragauti „Fidelio Kastro“, „Mėmelenderio“ kepsnių, salotų „Aš ir stora gerai atrodau“.

Kam brangu apsistoti viešbutyje, yra visos sąlygos pailsėti pažečiuose. Vienai valandai patogus šezlongas žalioje pievelėje kainuoja 1, o vandens dviratis - 4 litus. Pusvalandis plaukiojimo kateriu po Galvės ežerą 4 asmenims kainuos 40 litų. O žvejoti bet kurioje bazės vietoje galima nemokamai.

Trakai jau kelerius metus neturi įteisinto paplūdimio. Trakų sporto bazės viršininkas siūlo jį įkurdinti bazės teritorijoje.

„L.R.“

Trakuose poilsiautojams siūloma paplaukioti jachta.

P.Liloičio nuotr.

Prieš 50 metų - Karaliaučius kapituliuoja

1945 metų Velykos buvo balandžio pirmą dieną. Pavasaris jau buvo išaušęs, gėlės ir medžiai žydėjo. Karaliaučius miestas visą laiką buvo apšaudomas, bet žmonės, nors ir nedrąsiai, bet išlindę iš rūsių išeidavo į gatves trumpiems pasivaikščiėjimams. Rusai jau buvo paėmę Breslau ir žygiavo link Brandenburgo. Prie Karaliaučiaus vokiečių vermachtas su folkssturm, viso 4 divizijos, apie 35 tūkstančių karių, ruošėsi dar atlaikyti puolancius rusus, tuo sudarydami sąlygas tūkstančiams pabėgėlių pasitraukti toliau į vakarus ir išvengti rusų teroro.

Vokiečių divizijų generolams buvo žinoma, kad prie Karaliaučiaus apsupimo rusai privežė šimtus patrankų, Stalino vargonų ir liepsnosvaidžių, bei amerikoniškų T34 tankų. Karaliaučiaus apsupimui rusai turėjo 250 tūkstančių karių ir maždaug šimtą tankų prieš vieną vokiečių tanką. Iš maždaug 100 tūkstančių civilių žmonių, kurie prieš apsupimą nespėjo pasitraukti, apie 25 tūkstančiai žuvo, kitų dar laukė teroras ir neapsakomai baisūs, sužvėrėjusių rusų karių elgesys.

Balandžio 5-tos dienos vakare iš rusų fronto linijų buvo skelbiama, kad iki 8-tos valandos ryto, dar turite laiko pasiduoti į belaisvę, nes tuoj po 8-tos prasidės galutina ofenzyva ir kas iš tos ugnies išliks

gyvas - bus sovietinių tankų sutraiškytas. „Prisiminkit Stalingradą, meskite ginklus ir eikite pas mus, nes rytoj visų laukia mirtis“ - skambėjo garsiakalbiais perduodamas rusų pranešimas. Ir tikrai, balandžio 6-tos dienos ryte rusai atidarė ugnį iš šimtų patrankų ir minosvaidžių į visą miestą. Iš jūros du karo laivai pabuklais ir bombonešiais iš oro bombardavo miestą ir vokiečių gynimo pozicijas. Miestas paskendo ugnies liepsnose, kareiviai, moterys ir vaikai bėgo iš degančių namų į gatves, bet čia juos pasitiko liepsnosvaidžiai arba granatos. Daug žuvo liepsnose, daug buvo sunkiai sužeisti ir apdege, nes įsiveržė rusų kareiviai į miestą, metė granatas į dar sveikus namus ir rūsius, gaudė moteris ir čia pat jas išprievartavo.

Po dienos baisumų, vakare buvo ramiau, sveikieji pradėjo rinkti sužeistuosius, perišti juos ir vežti į ligonines. Ligonines greit tapo perpildytos, taip pat ir surinkimo punktai bei lauko pagelbinės ligoninės.

Sekandį, balandžio 7 dieną rusų tankai įsiveržė į miestą. Raudonarmiečiai nepaisydami vokiečių kareivių ugnies, lipdami per nukautuosius, kovoją už kiekvieną namą, už kiekvieną pėdą žemės. Vokiečių kariai, pradžioje tik mažomis grupėmis, pasiduoda į rusų belaisvę. Tai reiškia pradžia

kapituliacijos. Vakare generolas Lasch pranešė, kad kelias Karaliaučius - Piliava (Pillau) yra užimtas rusų kariuomenės, taip pat, daugiau kaip pusė Karaliaučiaus miesto, jau rusų rankose. Balandžio 8 dieną, stebint mūsų eiga, jau buvo aišku, kad vokiečių kariuomenė Karaliaučiaus nebeišgelbės.

Vakare miesto aikšteje susirinko tūkstančiai civilių žmonių, daugiausia seniai moterys ir vaikai. Dauguma vis dar tikėjo, kad vokiečių kariuomenė prasiverš iš apsupimo ir atidarys kelią iš Karaliaučiaus pasitraukimui į vakarus, bet Armijos komendanto Grossher, įsakymas buvo Karaliaučiaus „tvirtovė“ ginti iki paskutiniųjų, nekeičiant gynybos taktikos. Prieš pat vidurnaktį, vokiečių kariai palikę pozicijas traukėsi vakarų link ir organizavosi prasiveržimui iš apsupimo. Netoli nuo karių atsilikę traukėsi ir civiliai: moterys, vaikai ir sužeistieji. Vokiečių kariams pradėjus prasiveržimo puolimą, rusai iš visų turimų pabūklų, atidarė stiprią ugnį tiesiai į juos ir į besitraukiančius civilius. Visi, nešdami sužeistuosius, bėgo atgal į miestą ir slėpdamiesi rūsiuose, laukė paskutinio rusų puolimo.

Generolui Lasch buvo aišku, kad Karaliaučiaus miesto toliau ginti nebeimama. Dar norinčius kariauti dalinius, moterys bandė nuginkluoti. Išterškiai šaukdamos, vertė juos iškelti baltas vėliavas ir tuo pagreitinti kapituliaciją.

1945 m. balandžio 9 dieną, generolas Otto Lasch pranešė sovietų marsalui Wassilevskui, kad jis pasiruošęs kapituluoti. Vassilevskis vokiečių generolui garantavo tokias kilnias kapituliacijos sąlygas:

Gyvybę, užtenkamą maistą, kariai belaisvėje bus visa pusiškai prižiūrimi, sužeisti kariai ir civiliai bus gydomi ir prižiūrimi. Karui pasibaigus galės grįžti namo, arba į pasirinktą kraštą.

Išklausęs tokį pasiūlymą, generolas Lasch pasakė: „Sitokio pasiūlymo negaliu priimti, nes rusai jo neįstešės“ - drebedamas ir vos žadą atgaudamas, baigė generolas.

Balandžio 9 dieną rusų pabūklai, iš visų pusių, pradėjo šaudyti į dar vokiečių pusėje esamą Karaliaučiaus miesto dalį. Kada miestas jau skendo dūmuose ir liepsnose, Raudonoji Armija galutinai užėmė visą Karaliaučius. Tarp degančių ir griūvančių namų sienų, tarp sudaužytų auto mašinų ir tankų vaikščiojo girti, pergale apsvaigę raudonarmiečiai. Ne vienas iš jų, pasigavęs merginą ar moterį, tempė ją išprievartavimui. Neatbaidė jų nelaimingųjų verkimas nei maldavimai, juokdamiesi jie metė granatas į vaikų ir moterų pilnas slėptuves. Niekas jų nesudraudė, niekas negelbėjo nelaimingųjų.

Skaudu buvo matyti Karaliaučiaus gynėjus, žyguojančius į rusų belaisvę, jau (Nukelta į 8-tą psl.)

Lietuvos Karaliaus Mindaugo Valstybės diena Melbourne

Naujoji Lietuvos Valstybės šventė - karaliaus Mindaugo karūnacijos diena, turiningai atžymėta Melbourne liepos 9-tą, sekmadienį.

Sventė prasidėjo iškilmingomis pamaldomis Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje 11 val. ryto. Sventiškai nusiteikusių maldininkų bažnyčioje buvo daug.

Pagrindiniu bažnyčios taku įžengė procesija, kurią sudarė kun. dr. Daukny, skaitytojai, organizacijos su savo vėliavomis, o lietuviškų ornamentų kryžių nešė Rimas Statkus.

Klebonas dr. Daukny pasakė istorinei šventei pritaikintą pamokslą. Choras, vadovaujamas Petro Morkūno pagiedojo kelias gražias giesmes ir vieną naują giesmę - „O Viešpatie parodyk kelią“ - pagal Irenos Vakarytės žodžius ir Mečio Kymanto muziką. Gražiai skambėjo solisto Jurgio Rubo sodrus baritono balsas jam giedant Bethoveno „Sanctus“, kas dienos pamaldų nuotaikai labai tiko. Didžiaisiais vargonais grojo Zita Prašmutaitė. Auką prie altoriaus atnešė ALK Federacijos pirm. Edv. Sidlauskas su žmona p. Maryte. Pamaldos užbaigtos „Lietuvos Himnu“.

Iškilmingo minėjimo tąsa po pietų Lietuvių Namuose vyko koncertų salėje. Ruošė naujoji ALB Apylinkės valdyba.

Dr. Kazys Zdanis, ALB Melb. Apy. valdybos pirmininkas, pasveikino susirinkusius, paprašė atsistojimu pagerbti įnešamas vėliavas ir pakvietė, kun. dr. Dauknį Invokacijai.

Pagrindiniu kalbėtoju, pirm. dr. Zdanis, pakvietė patyrusį visuomenininką, Lietuvos garbės konsulą, Kęstutį Lyniką, kuris gerai pažįsta užsienio lietuvių ir Lietuvos gyvenimą ir jo paskaitos tema buvo gyvenimiška, šiandieninė.

Garbės konsulas savo paskaitoje iškėlė karaliaus Mindaugo svarbų atsiekimą - Lietuvos suvienijimą ir tapimą Europos galybe, peržengimą į Europos kultūringus Vakarų. Bet, prelegentas pabrėžė, kad ne praėjus Lietuvą rekomenduos į Europos Sąjungą, bet dabartinės pastangos, jos ekonominė ir politinė būklė.

Paprašytas mūsų Apy. pirmininko, Garbės Konsulas K. Lynikas, pasidalino savo įspūdžiais iš Lietuvos, kur jis neseniai vėl praleido devynias dienas. Jis pasakė, kad Lietuvos gražesnė ateitis ne už kalnų, bet dar yra daug tokių atvejų kur Lietuvos interesai valdžios organų nėra ištikimai apginami.

Prelegentas Lietuvoje aplankė monetų kalyklą, kuri priklauso Lietuvos bankui. Ten gaminamos ne vien monetos, bet ir visoki ordinarai, medaliai, miestų herbai ir t.t. Dabar monetų kalykla ruošia Vytauto ordinarą, kurį kadaise dėvėjo ant sunkios grandinės prezidentas Antanas Smetona. Tai buvo šveicarų brangiai kainavęs darbas.

Idomu ir, kai jis pasakė, kad Lietuvos universitetai gerbiami užsienioje ir nemažai studentų iš kitų kraštų vyksta į Lietuvą studijuoti.

Garbės Konsulas, K. Lynikas pozityviai žiūri į Lietuvos ateitį, nes infliacija pamažu lėtėja. Jis davė daug pozityvių pavyzdžių ir jo žodžiais: - gyvenimas Lietuvoje tikrai įdomus, žmonės nuoširdūs,

vašingi, jaunimas atrodo dieviškai. Pragiedrulių matosi daug.

Paskaita pasižymėjo gyvenimišku turiniu, gerai paruošta, ne per ilga, prasminga.

Apy. v-bos pirm. dr. Zdanis perdavė dar ir savo paruoštą istorinę apybraižą apie Karalių Mindaugą ir to laiko erą, kad ypatingai jaunimui galėjo būti labai įdomu.

Minėjimo meninė dalis

Apy. v-bos pirmininkas atidarė meninę Minėjimo dalį, pakviesdamas poetą Juozą Mikšą į sceną, kuris paskaitė savo naują sukurtą eilėraštį „Lietuvos Krikštai“. Su šituo eilėraščiu poetas Mikšas pasirodė savo talento aukštumoje.

Sekė „Gintaro“ Tautinių šokių ir Dainų Ansambliu su dviem dainom: „Kur giria žaliuoja“ ir „Einu per žemę“. Šitas jaunimo Ansambliu yra jau gerai užsirekomendavęs ne

tik melbourniškiam, bet ir pasaulinėje lietuvių arenoje. Muzikinę dalį paruošė muzikologė Dana Levickienė, šokiams vadovauja choreografe-dailininkė Dalia Antanaitienė.

Tas pat jaunimo Ansambliu šauniai jaunatviškai pašoko ir tris šokius: „Audėjėlė“, naują vien merginų šokį - „Siaudėlė“ ir „Landytinė“. Zavingas buvo vaizdas, matėsi entuziastingas šokių išpildymas. Jaunuose veiduose persidavė užkrečianti šypsena.

Naujoji Apylinkės valdyba, be pasirodžiusio scenoje jaunimo, nepamiršo pakviesti į minėjimo programos išpildymą ir mūsų dainos elito - „Dainos Sambūrio“. Jie vykusiai išpildė Kymanto-Klajūno „Puikios Rožės“, vienos moters - „Oi Griežiele“ ir dvi dainas vėl mišrus choras: „Valio dalgelė“ ir „O Nemune“. Dirigentė Birutė Prašmutaitė, veikli bendruomenėje

lietuvių, per savo laisvalaikį ruošia ir Sambūrio choristus įvairiems pasirodymams. Kaip įprasta ir šį kartą jų pasirodymas gerai pasisekė ir Birutės nauja apranga jai labai tiko.

Minėjimas užbaigtas visiems kartu sugiedant „Lietuvos Himną“.

Reikia pasakyti, kad dalyvavusios senėjančios kartos žmonių veiduose matėsi džiaugsmas ir pasitenkinimas, net nustebimas jaunesnių minėjimo paruošimu. Nesibaigs lietuvių bė su išeinančia karta.

Naujoji Apylinkės valdyba su veikliu pirmininku dr. Zdanium puikiai suorganizavo šį Karaliaus Mindaugo minėjimą ir gražiai jį pravedė. Jie paruošė net vašes gausiam programos dalyvių skaičiui.

Ačiū Jiems, su geriausios kloties linkėjimais ieškojime prasmingų veiklos kelių.

Alisa Baltruškonienė

ADELAIDE

Į Adelaidę atvyko kun. Ričardas Repšys iš Lietuvos

Atvyko 12 d. liepos pakviestas pravesti Rekolekcijas Australijos lietuviams.

Aerodrome pasitiko kun. J. Petraitis mūsų Klebonas, Parapijos Tarybos vice-pirm. V. Baltutis ir V. Patupas. Buvo 8 val. ryto. Tuoj atvykus abu Kunigai atlaikė šv. Mišias. Kun. Petraitis pasidžiaugė, kad turi svečių - brolių marijoną kun. R. Repšį. Liet. Kat. Moterų Dr-jos v-ba paruošė pusrytėlių, pietus susipažinome ir palikome Klebono globai, poilsui po kelionės.

Vėliau sužinosime visą Rekolekcijų eigą Australijos lietuviams.

„Sventadienio Balso“ popietė

Labai gražiai su visomis mūsų Parapijos žiniomis ir šių dienų problemų aprašymais kas dvi savaitės mūsų gerb. klebonas kun. J. Petraitis išleidžia mūsų mylimą „Sventadienio Balso“ biuletinį. Jį paremti kas metai suruošia Parapijos Taryba popietė. Skanūs pietūs patiekė Liet. Kat. Moterų Dr-jos valdyba, loteriją suorganizavo Parapijos Taryba. Tai vyko birželio 25 d. Parapijos salėje po 11 val. šv. Mišių. Parapijiečiai pietaudami, gausiai parėmė fantais ir loterijos bilietėlių išpirkimu.

Paroda baisių išvežimų proga

Visą birželio mėnesį buvo lankymui atvira Baltų Tarybos senosiuose Parlamento rūmuose paruošta paroda „50 Years Struggle for Freedom of the Baltic States“.

Kiekvienas lankytojas galėjo paimti lankstuką, kur aprašyta visų trijų Baltijos valstybių Estijos, Latvijos ir Lietuvos buvusi komunistų okupacija, žiauriejį išvežimą, atgauta Nepriklausomybė. Gražiai išleistas lapas su užrašu „50 Years Struggle for Freedom“ su Lietuvos Kryžių Kalno puikia nuotrauka, aprašyta trumpa Baltijos kraštų padėtis nuo 1918 -1990 - Nepriklausomybės atgavimo.

Malonu, kad tenai nuolatos lankėsi mokyklos su mokytojų aiškinimais. Maža parodos vietelė, bet kadangi yra senuose Parlamente

rūmuose, vien dėl to buvo gausiai lankoma. Ten pat buvo rodomas filmas iš pabaltiečių protestu prie Parlamento rūmų. Iškabintos nuotraukos visų trijų Baltijos valstybių parūpintos su komunistų okupacijos žiaurumais, su Nepriklausomybės atgavimo pastangomis ir džiaugsmais. Pasigedau stambesnių užrašų „Lietuva“.

Popietė Tremtinių Namams Lietuvoje paremti

Šią popietę suruošė Lietuvių Katalikų Moterų Dr-jos v-ba se, mad. 2 d. liepos po 11 val. šv. Mišių Lietuvių Katalikų Centro salėje.

Taip dažnai ruošiamė popietes čia savo išilaimymui - laikraščiams, organizacijoms ir Lietuvai, rūpi, kad mes čia kuo ilgiau gyvuotume, dirbtume ir galėtume pagelbėti savo Tėvynei. Ir tikrai puikūs mūsų šv. Kazimiero Lietuvių Parapijos parapijiečiai. Vis neša fantus, kepa pyragus, pietauja, pagelbėja ruošime, aukoja pinigais. Sudaryta graži suma \$1.200.

Ypatingai nuoširdžiai buvo paremta ši popietė Tremtinių Namams Lietuvoje. Jie mums labai artimi, jų padėtis mūsų jautriai supranta, išgyvenama. Draugijos valdyba giliai dėkinga Dr-jos narėms ir visiems prisidėjusiems prie popietės pasisekimo.

Lietuvos Valstybės ir Tautos šventė

Si Sventė buvo švenčiama 8 ir 9 liepos. 8 d. liepos šeštad., Liet. Radio valandoje skirta dalis šiai progai. Pradėta „Tautos himnu“ buvo įdomus Ap. Valdybos pirmininkės J. Vaboliėnės pasikalbėjimas su jaunesniosios katos atstovu „Lituanian“ choro dirigentu, „Brandos“ tautinių šokių grupės vadovu Vytautu Strauku. Užbaigta „Lietuviais esame mes gimę“.

Sios dienos proga suruošta foto paroda konkursas Lietuvių Namuose šeštad. 2.30 val. susirinko gražus būrelis. Išstatyta 61 nuotrauka. Ap. Vald. pirm. J. Vaboliėnė nusakė parodos tikslą: parodyti lietuvių foto meną, patraukti jaunimą, kad pasirodytų savo foto sugebėjimais, kad ateitų į lietuvišką veiklą. Ypač, kad ateitų ir tie, kurie silpniau lietuviškai kalba, kad

galėtų pasireikšti kitais savo sugebėjimais - savo darbais.

Konkurso įvertintojais buvo skulptorė Ieva Pocienė, foto ekspertas B. Borjeras ir menininkas R. Daugalis. Buvo skiriamos trys \$100 premijos, iš trijų kategorijų: 1. Iš bendruomeninės veiklos, kurią laimėjo Antanas Pocius. 2. Portretas - asmens nuotrauka, kurią laimėjo Alfonsas Budrys. 3. Laisva kūryba, kurią laimėjo pusiau padalintą Vytautas Neverauskas ir Paulius Rupinskas. Kaikuriuos nuotraikas gavo pagyrimą, tai buvo viena B. Stalbitės, viena Antano Pacevičiaus, dvi Alfonso Budrio ir keturios Pauliaus Rupinsko.

Parodos lankytojai buvo pavaišinti vynu ir užkandėliu. Buvo rodomas filmas iš 1968 metų Lietuvių Dienų Adelaidėje.

O sekmadienį, liepos 9 d. Lietuvių šv. Kazimiero Parapijos Sventoriuje 10.15 val. prie Lietuvos Zemelės paminklo išsiriavus organizacijų vėliavom, išklaudyta V. Neverausko gražus žodis šventės mintimi. Lietuvos Himną giedant, pakeltos vėliavos. Dalyvavo Ateitininkų, Liet. Kat. Moterų Dr-jos, Skautų ir Ramovėnų vėliavos su asista. Ateitininkų ir L.K. Mot. Dr-jos tautiniai rūbais pasipuošusių moterų bei mergaičių nešamos.

Vargonų gaudime įneštos vėliavos prie altoriaus. Šv. Mišias už Lietuvą aukėjo klebonas kun. J. Petraitis, skaitymus atliko A. Zamoškis, pamokslė klebonas paminėjo Karalių Mindaugą istorijos raidoje. Auką atnešė Ap. Vald. pirm. J. Vaboliėnė ir Parap. Tarybos vice-pirm. V. Baltutis. Jautriai skambėjo giesmės giedamos šv. Kazimiero bažnytinio choro, vadovaujant ir vargonais palydint N. Masiulytei-Stapleton.

Po šv. Mišių ir pietų Parapijos salėje ir Lietuvių Namuose rinkomės į Valstybės ir Tautos šventės minėjimą 1.30 val. Lietuvių Namuose.

Minėjimą atidarė Adelaidės Apy. Vlad. pirm. J. Vaboliėnė, nuoširdžiu žodžiu pristatė naują Bendruomenės narį Saulių Varną, kuris skaitė paskaitą „Lietuvos valstybingum vingiai“ - pirmą kartą išgirstas jaunas lietuvis paliko gilų,

(Nukelta į 8-tą psl.)

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Kun. Ričardas Repšys, MIC jau atvykęs į Australiją, kai ji Rekolekcijom praversti išskvietė mūsų Australijos Lietuvių Sielovados vadovas kun. J. Petraitis, MIC, ir skelbiame jo nustatytą svečio maršrutą-kelionių laiką ir Rekolekcijų pravedimą. Pas mus Melboure Rekolekcijas jau pravedė šių metų kovo 18 ir 19 atskridę iš Lietuvos du kunigai: kanaaninkas J. Pečiukonis - Vilkaviškio vyskupijos kancleris ir kun. Jonas Paulauskas - Gargždų klebonas. Tai tie abu kunigai kitur rekolekcijų nevedė.

Kun. Ričardas Repšys, MIC į Melbourną atskrenda rugpjūčio 9 d. popietė. Jis gyvens mūsų Parapijos Namuose ir tą vakarą Katalikų Federacijos valdyba jam suruošia priėmimą. Sekančią dieną svečio kunigo geri pažįstami - Henrikas ir Albina Petrauskai po jo rytmetinių šv. Mišių paims į savo globą visai diena ir vakare vėl parveš į Parapijos Namus.

Katalikų Moterų Draugijos metinė šventė rugpjūčio 12 d. šeštadienį 2 val. po pietų Lietuvių Namuose Bendruomenės menėje mūsų kunigas su svečiu kun. R. Repšiu, MIC koncelebruos šv. Mišias ir svečias tars šventės-rekolekcijų pamokslą. Rugpjūčio 13 d. šv. Mišiomis minime Svč. Marijos į Dangų Paėmimo šventę ir per koncelebracines šv. Mišias svečias pasakys šventės-rekolekcijų

pamokslą.

Katalikiškos spaudos mėnesio proga bažnyčioje rugpjūčio 13 d. pamaldų rinkliava skirta „Tėviškes Aidi“ paramai, o kas didesnę auką įdėtų, tai savo vardą, pavardę įrašyti į vokelį.

Į Geelongą svečią kun. Ričardą Repšį, MIC parsiveš ALK Federacijos Įgaliotinis ir lietuviškų pamaldų Maršalka Juozas Gailius rugpjūčio 19 d. šeštadienį ir ten kartu lankys lietuvius ligonius, o sekmadienį rugpjūčio 20 d. šv. Petro ir Povilo bažnyčioje nuo 8 val. ryto klausys išpažinčių, šv. Mišias aukos ir tars šventės-rekolekcijų pamokslą. Po pamaldų vyks į Geelongo Lietuvių Namus, kur skautai ruošia vyskupo Antano Baranausko minėjimą ir ten svečias tars žodį.

Jono Rimanto Meiliūno laidotuvės vyko liepos 21 d. Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje. Šv. Mišiose dalyvavo daug žmonių, kaip sekmadienio pamaldose. Liturginius skaitymus atliko jo brolis Jurgis Meiliūnas, Aukos prie altoriaus atnešė velionio vaikai. Gausaus būrio palydėtas į Fawkner kapines Cordeal koplyčios krematoriumą. Už jo vėlė šv. Mišiomis aukojo: O. Alekna, M.&S. Eimučiai, Ant. Kalvaitienė, R. Klimas, D.&K. Lynikai, P. Mažylis, M. Medešienė, J. Mikštas, L. Milvydienė ir šeima, M. Sodaitienė, ir Neįskaitoma pavardė.

Liudviką Bučelį laidojant liepos 18 d. už jo sielą šv. Mišiomis aukojo: Vl. Bosikis, O. Duobienė, J.&A. Jankevičiai, J.&L. Kebliai, P. Lazutka, D.&K. Lynikai, Pikeliai, M. Prašmutienė, Z. Prašmutaitė, S. Raštutis, S.&P. Šiuškai, J.&M. Venckai.

S.R. Smitas paaukavo \$50 bažnyčios išlaikymui - tai mūsų lietuviškų pamaldų Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčios nuomai. Nuoširdus jam Ačiū.

PRANEŠIMAS

Sekantis lietuvių pensininkų sąjungos susirinkimas įvyks rugpjūčio 8 d. Sekretorė

Į Tremtinių Grįžimo Fondo

- saskaitą Nr.888 T alkoje nuo liepos 2 dienos iki liepos 16 d. yra gautos sekančios aukos:

\$1000 Juozas Balčiūnas, \$425 J.ir V.Ramanauskai, \$375 J.Seliokui vietoj gėlių, po \$100 S.Tamošaitis, R.K.Ragauskas, J.Valaiša, po \$50 A. Zukauskas, Melb.Skautininkų Ramovė, Marija Verbyla, G.V.Aras, K.Scitnickienė, E.Mensonas, E.ir P.Matiukas, M.ir A.Svedai, M.ir F.Borumai, B.Nemeika, \$25 A.Juodgalvis. Iki šiol pilna suma \$40018.50.

A.Š.A. Juozo Selioko mirties proga, aukos vietoj gėlių, Sibiro tremtinių namams: po \$50 E.B.Pankevičiai, D.M.Didžiai, Stefa,Vytautas Bartuška, po \$20 I.O'Dwyer, V.Vaitiekūnienė, Z.Augaitis, P.S. Oetterei, V.A.Baltrukonai, E.K. Milinskai, G.R. Statkai, G.ir D.Zemkalinai, po \$10 Dalia Petraitienė, Jonas ir Monika Venckus, Danutė ir Romas Strungai, Marius Opanavičius, V.Bosikis, po \$5 p.Šiuškienė, J. Kairys, V. Šukevičius. Viso \$375.

Maloniai prašome apsilankyti

„Sambūrio“ choro vakaronėje

kuri įvyks šeštadienį, rugpjūčio 5d., 6 val. vakare Lietuvių Namuose Su cepelinais ir šokių muzika

Suaugusiems \$12, vaikams vakarienė \$5

Choro valdyba

Svečio kun. Ričardo Repšio, MIC

Pagerbimo pietūs

rugpjūčio 13 d. po pamaldų į Lietuvių Namus Jubiliejinę salę. Iš anksto užsirašyti iki rugpjūčio 9 d. telefonu H. Statkuienei 9819 1434, ar į Parapijos Namus 9376 7355. Tą sekmadienį pietus ruošia Tautinių Šokių grupė „Gintaras“. Pietų metu svečias pateiks aktualų pranešimą! Kviečiu visus!

Kun. Pr. Daukyns

Metinių Rekolekcijų tvarka Australijos lietuviams

Liepos 11 d. iš Lietuvos atvyko kun. Ričardas Repšys, MIC, kuris aplankys lietuvių bendruomenes atskirose vietovėse ir praves dvasinį susitelkimą - rekolekcijas, sekančia tvarka:

1. HOBARTE, Tasmanijoje - rekolekcijos liepos 22-23 d.
2. SYDNEJUJE - rekolekcijos liepos 29-30d. Iš Sydnejaus bus aplankyti Canberros ir New Castel'io lietuviai.
3. BRISBANEJ, Qld. - lietuviams rekolekcijos bus rugpjūčio 5-6 d. Iš Brisbanės bus aplankyti Gold Coast seniūnijos lietuviai.
4. MELBOURNE - svečias kunigas lietuvius aplankys rugpjūčio 13 d. Gi iš Melbourn'o nuvyks kunigas pas Geelongo lietuvius, praveddamas jiems dvasinį susitelkimą rugpjūčio 19-20 d.
5. PERTHO, W.A. - lietuviams rekolekcijos bus pravedtos rugpjūčio 26-27 d.
6. ADELAIDES - bei apylinkių lietuviams rekolekcijos bus pravedtos rugsėjo 1, 2 ir 3 d.

Rugsėjo 3 d. popiet kun. Ričardas jau skris atgal į Lietuvą.

Kun. Juozas N. Petraitis, MIC
Australijos lietuvių sielovados koordiniatorius

A. † A. Jonui Meiliūnui

mirus, žmonai Ninai, vaikams, broliui, tėvams gilią užuojautą reiškia.
„Varpo“ Sporto klubas

ADELAIDE

(Atkelta iš 6-to psl.)

ateities veiklos viltį žadinantį įspūdį.

Meninę dalį atliko labai gražiai išsidėstęs scenoje, tautiniais rūbais vilkintis „Lituania“ choras ir „Branda“ tautinių šokių grupė, fone: šone akmeninė siena, viduryje Karaliaus Mindaugo profilis, ant pastovo karališkoji Karūna, medis.

V.Ratkevičius jautriai paskaitė ištrauką iš Vinco Krėvės „Sarūno“ „Lituania“ moterų choras padainavo „Dainelę apie tiltą“ Bd.Balsio, „Lituania“ vyrų choras „Gimtinės Dangus“ T.Makačino. „Branda“ grakščiai pašoko „Pradės aušrelė aušti“ ir „Per giria, girelė“. Mišrus „Lituania“ choras dainavo „Lietuva brangi“ J.Naujalis, deklamavo V.Vanagaitė ir „Kur namas mūsų“ St.Sodeikos. Labai gražiai skambėjo „Mažutė mūsų Lietuva“ A.Lapinsko. Dirigentas prisiminė pereinamais metais Lietuvoje „Dainų Šventę“ ir pridėjo dar vieną dainą, kurią dainavo Lietuvoje - „Kur giria žaliuoja“. Jautriai paveikė šis prisiminimas.

Chorui dirigavo ir „Brandai“ vadovauja Vytautas Straukas. Akompanavo N.Masiulytė-Stapleton, meninę programą sujungė Vytautas Opulskis.

Liet.Namų sodyboje, nuleidžiant vėliavas, sugiedojome „Tautos Himną“ ir giesmę „Marija, Marija“.

Praėjo dar viena Valstybės ir Tautos Šventė. O kad stipriai, stipriai suklestėtų laisva Valstybė ir Tauta geriau ir gerovei, Dieve, padėk!

Gimė lietuvaite

Mūsų parapijiečiai Ramona ir Aidas Kubiliai 5 d. liepos susilaukė antro kūdikio - dukrelės Linos. Sveikiname laimingus, besidžiaugiančius Tėvelius, broliuką Kostą, Senelius ir Prosenelę.

Atlaidai Zemaičių Kalvarijoje

Nuo liepos 2 iki 10-osios - Lietuvos tikintieji Zemaičių Kalvarijoje, dalyvavo tradiciniame Svč. Mergelės Marijos Apsilankymo atlaidų aštuondienyje. Kasdien po Sumos buvo einami Kalvarijos kalnai. Liepos 4 d. buvo skirta neopresbyteriams - šiemet pašventintiems kunigams, liepos 5 d. buvo visų kunigų diena, liepos 6-ąją į Zemaičių Kalvariją rinkosi jaunimas. Sekmadienis buvo pagrindinė atlaidų diena, vadinamoji Didžioji Kalvarija. Paskutinė Svč. Mergelės Marijos Apsilankymo atlaidų aštuondienio diena, liepos 10, pirmadienis - skirta parapijai.

Aukos Australijos Lietuvių Fondui

A.Š.A. Izidorius Jonačio atminimui: \$20 aukojo J. Balčiūnas (1960) ir \$10 M. Sodaitienė (95).

A.Š.A. Juozui Seliokui Melbourne mirus, vietoj gėlių aukojo: \$50 J. Mikolajūnas, \$25 V.&O. Salkūnai (335). Po \$20 aukojo J. Balčiūnas (1980), J.&J. Zalkauskai (525), V. Stagis (1490). A.&B. Staugaičiai (540), V.&G. Ališauskai (1225). Po \$10 aukojo M. Sodaitienė (105), A. Muceniekas (195), R. Skėrienė (180), I. Luscombe-Skėrytė (35), F. Sodaitis (300) ir \$5 V. Samulis.

\$50 aukojo V.&J. Ramanauskai (380) - NSW, prisiminimui 60-ties vedybinio gyvenimo.

A.Š.A. Vincui Dantai mirus, vietoj gėlių: po \$20 aukojo V.&J. Ramanauskai (400) - NSW ir Sydney Lietuvių Biblioteka (45) - ilgamečiui Bibliotekos darbuotojui.

Nuoširdus ačiū už aukas.

Vincas Ališauskas
AL Fondo išdininkas

PATIKSLINIMAS

„Tėviškes Aidai“ Nr.28 psl. 6 aprašyme: Posėdžiavo ALK Federacijos valdyba, per klaidą, išleistos mūsų pirmųjų sielovados vadų pavardės: kun.Prelatas Pranas Vaseris ir kun.dr.Petras Bačinskas. Už įvykusių klaidą atsiprašome. Redakcija.

Antanas Milčius - šeštasis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolierius (Jo gimimo 100-osioms metinėms paminėti)

Prieš 50 metų - Karaliaučius kapituluoja

(Atkelta iš 5-to psl.)

Vienų mūsų krašto nusipelnusių žmonių vardai bei darbai plačiai aprašyti ir žinomi daugeliui mūsų, kitų pavardės sužinome, deja, tik dabar, kai atsivėrė dar neseniai draustų archyvų durys. Prie pastarųjų reikėtų priskirti ir Antaną Milčių.

Plačiau visuomenei ši pavardė nieko nesako, tuo tarpu tarpukario nepriklausomoje Lietuvoje šis žmogus kurį laiką ėjo sunkias, atsakingas, tačiau kartu ir garbingas valstybės kontrolieriaus pareigas. Šiame poste jis buvo iš eilės (šeštasis), pakeitęs savo pirmtaką Joną Mašiotą (1874-1947) ėjęs šias pareigas nuo 1928 m. gruodžio 17 d. iki 1929 m. gegužės 1 d.

Apie A. Milčiaus asmeninį gyvenimą ir jo visuomeninę bei valstybinę veiklą iki šių dienų išliko itin maži duomenų: tik nedideli fragmentai 1953-1969 m. Bostone išėjusios išleistoje „Lietuvių enciklopedijoje“ ir šiek tiek apie jį užsimenama kai kuriuose memuarinės literatūros šaltiniuose.

A. Milčius gimė 1895 m. liepos 2 d. Aleksote, Kaune. 1914 m. baigęs Kauno gimnaziją, pradėjo studijuoti teisės mokslus anuomet prestižiniame Maskvos universiteto Teisės fakultete. 1916 m. dalyvavo Lietuvos organizacijų rusijoje atstovų ir vadinamųjų veikėjų suvažiavime Petrapilyje, o 1917 m. - Lietuvos seime Petrapilyje. 1918 metų rudenį jis grįžo į Lietuvą, o nuo 1919 m. iki 1920 m. gegužės 15 d. dirbo Kauno apygardos teisme valstybės gynėjo padėjėju.

Apie šį A. Milčiaus biografijos faktą sužinome iš 1924 m. Seimo kanceliarijos leidinio „Trumpos Steigiamojo Seimo narių biografijos su atvaizdais“. 1920 m. A. Milčius išrenkamas krikščionių demokratų bloko atstovu į Lietuvos Steigiamąjį Seimą. Bostono enciklopedijoje teigiama, kad 1926 m. vasario mėn. A. Milčius apgina teisės mokslų daktaro disertaciją Karaliaučiaus universitete, jam buvo suteiktas garbingas teisės mokslų daktaro laipsnis, beje, pirmam ir

Dr. doc. Anzelmas Katkus

vieninteliam iš tarpukario Lietuvos Respublikos valstybės kontrolierių. Su liūdesiu, deja, tenka konstatuoti, kad archyvuose neaptikta jokių duomenų, kada tiksliai ir kokia tema buvo ginama disertacija. Nuo 1926 m. dr. A. Milčius, kaip teigiama enciklopedijoje, buvo Lietuvos mažažemių ir naujakurių sąjungos centro valdybos narys. Tais pačiais metais jis išrenkamas į trečiąjį Lietuvos Seimą.

Labai dramatiškai daktaro A. Milčiaus likimas klostėsi po 1926 m. valstybės perversmo. Istorijos mokslų habilituoto daktaro prof. A. Eidinto žodžiaisariant, valstybės kontrolierius dr. A. Milčius buvo suimtas, nes prieštaravo prezidentui Antanui Smetonai, teigdamas esąs atleistas iš pareigų ne pagal Konstituciją. O A. Milčiaus kanceliarijos viršininkas J. Katilius buvo ištremtas šešiais mėnesiams į Vilkaviškį.

Iš ano meto periodikos („Ateitis“, „Teisinių žinios ir kt.) žinoma, kad dr. A. Milčius iki 1934 m. aktyviai dalyvavo Lietuvos darbo federacijos veikloje. Yra duomenų, kad jis, būdamas aukštos

kvalifikacijos teisininkas, dirbo advokato padėjėju, o vėliau ir advokatu Panevėžyje bei Kaune. Antai 1931 m. „Ateities“ žurnalo 6 numeryje randame pranešimą, kad „aštuonių studentų ateitininkų ir keturių kunigų byla kariuomenės teisme buvo svarstoma gegužės 12 ir 13 d.“. Tarp kaltinamuosius gynusių advokatų paminėtas ir dr. A. Milčius.

Iš tų metų periodinės spaudos taip pat aiškėja, kad dr. A. Milčius aktyviai dalyvavo ir tuometinės Lietuvos teisininkų draugijos (įsteigta 1920 m. sausio 14 d.) veikloje: jis buvo vienas iš pirmųjų šios draugijos narių, priklausė Lietuvos teisininkų draugijos Teismų organizacijos komisijai.

Daugiau kokių nors žinių apie šeštojo valstybės kontrolieriaus dr. A. Milčiaus gyvenimą ir veiklą, deja, neturime. Nežinome nė kada jis mirė ir kur palaidotas. Todėl, naudodamasis proga, kreipiuosi į gerbiamuosius skaitytojus su prašymu, esant galimybei, padėti užpildyti šias garbingo Lietuvos valstybės vyro biografijos spragas. Informaciją prašytume siųsti straipsnio autoriui Valstybės kontrolės departamentu adresu: Pamėnkalnio 27, Vilnius, 2669.

negalinčius sudrausti raudonarmiečių savivaliavimo.

Paėmus į belaisvę Karaliaučiaus gynybos generolą Otto Lasch rusams, generolą lydintis rusų karininkas jam pranešė: „Už kapituliaciją esi Hitlerio nuteistas mirties bausme ir visa tavo šeima yra paniekinta.“

Generolo Lasch žmona ir vyresnioji dukra, prieš rusams užimant Karaliaučius evakavo į Daniją. Po Karaliaučiaus kapituliacijos, abi buvo areštuotos ir uždarytos į kalėjimą. Antroji generolo dukra, dirbusi vyriausiam kariuomenės štabe Berlyne buvo areštuota ir uždaryta Potsdamo kalėjime, vėliau parvežta į Saugumo policijos kalėjimą Albrechtstrasse, Berlyne. Generolo žmona, baltijono komendantas fronte, irgi buvo suimtas ir uždarytas kalėjime. Per šį trumpą laiką, visa generolo giminė pergyveno baisų terora.

Generolas Otto Lasch, iš rusų belaisvės į Vokietiją sugrįžo 1955-ųjų metų rudenį.

Iš „Neue Welt“ Australia, vertė L.P. P.S. Karaliaučiaus kautynėse (rusų pusėje) dalyvavo ir lietuvių 16-toji divizija, vadovaujama generolo A. Urbšio.

Lenkijos senato maršalas: tarpvalstybinė sutartis vykdoma

Varšuva, birželio 19 d. (ELTA). „Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinė sutartis vykdoma, o mūsų kontaktų atmosfera nors ir išlėto, tačiau vis gerėja. Įtampas, kuri buvo prieš keletą metų Lietuvai atgavus nepriklausomybę, dabar nebėra“, - pasakė Lenkijos senato maršalas Adamas Struzikas, kuris neseniai su oficialiu vizitu lankėsi Lietuvoje. Pokalbį su juo birželio 19 išspausdino katalikų dienraštis „Slowo“.

Pasak jo, „lietuviai gerai supranta, kas pastaruoju metu atsitiko jų kaimynystėje - Baltarusijoje. Supranta draugiškų santykių su Lenkija būtinumą. Zino taip pat, jog negalima galvoti apie

integraciją su Europos struktūromis konfliktuojant su Lenkija“.

Paklaustas, kaip jis vertina Lietuvos lenkų situaciją, A. Struzikas pažymėjo, jog dar yra kai kurių neišspręstų klausimų, pavyzdžiui, Valstybinės kalbos įstatymas arba Lietuvos radijo ir televizijos įstatymas, kuris gali neigiamai atsitipti lenkų tautinei mažumai. „Kalbant apie žemės grąžinimą, reikia pastebėti, jog privatizacijos procesai visose buvusiose socialistinėse šalyse vyksta labai sunkiai. Tačiau reikia taip pat pažymėti, jog mūsų žemiečiai blogai žino teisę, blogai

tvarkosi naujoje tikrovėje. Vilniuje reikalinga lenkų ekonominio tipo aukštoji mokykla. Tuo tarpu išlaikyti lenkų universitetą, kai greta yra lietuvių universitetas, kai trūksta kadru ir studentų - nereali svajonė“, - mano Lenkijos senato maršalas.

Paprašytas palyginti Lenkijos lietuvių ir Lietuvos lenkų padėtį ir ar teko jam susidurti su lietuvių diskriminacijos atvejais Suvalkų vaivadijoje, A. Struzikas atsakė, kad susitikimose su vaivadijos vadovais, Elko vyskupu paašikėjo, jog regione jokių tautinių konfliktų nėra. „L.R.“

Zokniai skęsta žibale

Zoknių aerodrome prie Šiaulių buvo didelė Sovietų Sąjungos karo aviacijos bazė su moderniais įrenginiais, ilgaus pakilimo ir nusileidimo takais. Problema šiam didžiausiam aerodromui Lietuvoje sudaro net pusė jo teritorijos užteršimas laisvu aviaciniu žibalu. Pagrindinius tyrimus atliko Danijos firma „Kruger Consult“, iš Danijos gamtosausagos agentūros gavusi 2.607.150 Lietuvai dovanotų kronų. Leono Peleckio-Kaktavičiaus

pranešimu „Lietuvos aide“, tyrimams buvo panaudota beveik šimtas kilometro gylio gręžinių. Pasirodo, Zokniai yra labiausiai užteršta buvusi karinė sovietų bazė Lietuvoje. Laisvas aviacinis žibalas užteršė pusę šios bazės 10,28 kv. km teritorijos. Gruntinio vandens paviršiuje yra susiformavusi apie 60 cm. storio naftos gaminių plėvelė. Specialistų nuomone, ten turėtų būti apie 6.000 kubinių metrų žibalo ir jį patekusio raketinio kuro, azoto rūgšties. Žibalas, sunkdamasis gilyn, gali pasiekti ir vandeningąjį horizontą, per jį patekdamas ir į Šiaulių vandenvietes. Žemę išvalyti nuo naftos siūlosi daug JAV firmų, sutinkančių tai padaryti už išsiurbtos naftos gaminius. Danai siūlo išsiurbti naftos kurą palikti Lietuvai. Valymo darbai truks pusantrų metų. Tad juos reikėtų pradėti dar šį rudenį. Sprendimą šiuo klausimu reikės padaryti Šiaulių savivaldybės ekologijos skyriui ir jo vadovui Romui Semetai.

Advokatai ir Notaras

Klauskite, ir Andrius Žilinskas konsultuos jus lietuviškai:

- * sprendžiant palikimo klausimus per patikėtinį,
- * tvarkant velionio turtą,
- * perkant ir parduodant nekilnojamą turtą,
- * sprendžiant bet kokius komercijos ir biznio reikalus,
- * investuojant pinigus,
- * bylinėjantis.

Andrius Žilinskas - Advokatas - tel. 819 5515
Lukaitis Partners, 123 Church Street, Hawthorn, 3122

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway.....	802 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	789 6766
Gardenvale: 135 Martin Street.....	596 8144
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road.....	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin: 16 Tuck Street.....	555 9088
St. Albans: 69 Alfreda Street.....	367 4333